

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/334/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

376/2015. számú (X. 22.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ nevében a Járásbíróság által 2015. június 18-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. október 22-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint, a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos beadványát 2015. június 29-én, a Járásbíróság postai úton küldte meg, amelyben panaszos a vele szemben 2015. április 14-én foganatosított rendőri intézkedést kifogásolja.

I.

1) A Járásbíróság által megküldött, 2015. április 14-én kelt jegyzőkönyvében a panaszos előadta, hogy szeretne panaszt tenni a rendőri elővezetéssel kapcsolatban. 2015. április 14-én, a reggeli órákban 3 rendőr érkezett a panaszoshoz, aki akkor még aludt, mert éjszakai munkából ment haza. A panaszos édesanyja volt ébren, aki mozgássérült, ezért kiabált a panaszosnak, hogy nyissa ki az ajtót, mert ő nem tudja. Erre a panaszos ideges lett, felkelt és kinyitotta az ajtót. A panaszos megjegyezte azt, hogy náluk az ajtón elhúzó zár van, ami egy kicsit szorul, és nehezebben nyílik, ezért kicsit erősebben kellett meglöknie. Ezen mozdulatot a rendőrök félreértették, és azt hitték, hogy a panaszos rájuk rúgta az ajtót. Ezt követően a panaszos állítása szerint az egyik rendőr a rendőrautóban azt mondta a panaszosra, hogy „f*****”. Mind ezután a panaszos elment a rendőrökkel a rendőrorsre, ahol a panaszos hallotta, hogy a rendőrök feljelentést akarnak tenni ellene, amiért rájuk rúgta az ajtót. Erre a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos felhívta a figyelmüket, hogy ő nem rúgta rájuk az ajtót, hanem kicsit jobban meg kellett löknie, hogy ki tudja nyitni, mivel az ajtó be volt ragadva. Ezután az egyik rendőr csúnya szavakkal illette a panaszoszt, a rendőrpáncsnok meg is kérdezte, hogy mi volt ez a kiabálás. A rendőr az előállító helyiségben a következő kijelentéseket tette: „kihúzgálja a panaszos belét, f*****, pofon vágja a panaszoszt”. A panaszos ezen szavak hallatán nagyon megijedt.

A panaszos álláspontja szerint számtalan szabálysértési bírságot kapott eddig, ami mind az enyingi rendőröktől származik, úgy véli, hogy a rendőrök „rá vannak szállva”. Ráadásul a rendőrök azzal is megfenyegették, hogy „nem lesz egy nyugodt perce se”.

A panaszos továbbá elmondta azt is, hogy sérülése nem keletkezett a rendőri intézkedés során.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az E. Rendőrőrhöz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2015. július 23-án kelt átiratában a következőkről tájékoztatta a Testületet.

K. Zs. r. alezredes, kapitányságvezető átiratában előadta, hogy a panaszossal szemben 2015. április 14-én foganatosított rendőri intézkedés alapja a Járásbíróság elővezetési parancsa volt, miszerint a panaszoszt 2015. április 14-én 8 óra 30 percre a Járásbíróság, Sz. város, D. Gy. u. 1. szám fszt. 28. ajtó alatti hivatalos helyiségbe kellett elővezetni. Az E. település, I. k. utca 50. szám alatt található családi háznál megjelenő rendőröket a panaszos családja agresszívan fogadta, az ingatlanban tartózkodó személyek azt kiabálták, hogy „Takarodjatok innen, rohadt rendőrök! Már megint itt vagytok!”, valamint a házból kilépő panaszos azzal fenyegetőzött, hogy ha a rendőrök nem hagyják el az ingatlan területét, akkor megkéseli őket. A rendőrök határozott fellépésének köszönhetően, mind a panaszos, mind pedig családtagjai megnyugodtak. Ezután a rendőrök közölték a panaszossal, hogy a Járásbíróság elővezetési parancsa alapján kell intézkedniük vele szemben. Erre ő ismételt szidalmazni kezdte a rendőröket, és bár önként ment a rendőrökkel a szolgálati személygépkocsihoz, egyre agresszívvá vált, és kiabálni kezdett.

A Rendőrségről 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 48.§ b) és c) pontja alapján kényszerítő eszköz, nevezetesen bilincs használatára került sor az E. Rendőrőrsre történő előállítása során. A panaszos kezeit a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés b) pontja alapján hátra helyzetben megbilincseltek. A kényszerítő eszköz használatának időtartama 2015. április 14-én 7 óra 10 perctől 7 óra 30 percig tartott. A panaszos a szolgálati gépjárműben történő szállítása során továbbra is agresszíven viselkedett, többször kihangsúlyozta, hogy ő „sárga lapos és bármit megtehet, úgysem tudnak vele mit tenni a bíróságon”.

Az E. Rendőrőrsre történő előállítását követően a kényszerítő eszközt eltávolították róla és a rendőrség II. számú előállító helyiségébe helyezték el. A panaszos az előállító helyiségben folyamatosan ordibált, a rendőröket obszcén szavakkal illette, a rendőrség parancsnokát pedig azzal fenyegette, hogy „kicsinálja”. Az E. Rendőrőrs parancsnoka megpróbálta megnyugtatni

az őrlő panaszost, aki ekkor már olyanokat mondott, hogy „kicsinálja” a rendőröket, és azt fogja állítani, hogy megverték őt. Ezt követően az intézkedő rendőrök jelentésükben rögzítették a történeteket, majd 2015. április 15-én az őrsparancsnok is jelentést tett az ügyben.

A kapitányságvezető átiratából az is kiderül, hogy a Járásbíróságra történő előállítás előtt, a panaszos az előállításról szóló iratokra ráírta, hogy panasszal él a rendőri intézkedés ellen.

A Járásbíróságon a tárgyalást vezető bíró kérdésére azt mondta, hogy nem bántotta senki, azonban az előállítást végző rendőrökkel közölte – miközben ismételtén obszcén szavakat mondott nekik -, hogy feljelenti őket az ügyészségen.

A kapitányságvezető átiratában arról is tájékoztatta a Testületet, hogy az elmúlt másfél évben több alkalommal is sor került a panaszossal szembeni elővezetés elrendelésére, mely elővezetések során rendszeresen megismétlődtek az incidensek a panaszos és családtagjai részéről.

A rendelkezésre álló iratok alapján a kapitányságvezető úgy véli, hogy nem felel meg a valóságnak a panaszos azon állítása, mely szerint őt bármilyen módon megfenyegették volna, vagy trágár szavakkal illették volna a vele szemben történő rendőri intézkedés során.

Továbbá az átiratból az is megállapítható, hogy az ügyben panasz eljárás nem indult a Sz. Rendőrkapitányságon.

2) Dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok 2015. április 15-én készítette el jelentését, mely az alábbiakat tartalmazza.

A jelentésből kiderül, hogy a rendőrök 2015. április 14-én 7 óra 10 perckor kezdték el a panaszos elővezetésének végrehajtását. A panaszosért az elővezetést elrendelő határozatban megállapított időpontban és a megadott lakcímen megjelentek, ahol a panaszos és édesanyja, illetőleg a teljes család tüvöltözve, agresszívan fogadta a rendőröket. Több alkalommal testi erőszak megvalósításával, illetőleg egyéb szidalmazó kijelentéssel próbálták a rendőröket eltántorítani az elővezetés végrehajtásától. A verbális fenyegetés során a panaszos többször kiabálta a rendőröknek, hogy „kivágom a beleteket, k****g f***** rendőrök, mi a k**** a*****-t kerestek itt már megint, feljelentelek benneteket az ügyészségen, elvágom a torkotokat én ügyis sárgalapos vagyok, azt csinállok, amit akarok.” A panaszos a házból való kijövele során kirúgta az ajtót és fizikailag is agresszívan lépett fel, de egyszer sem érintette meg az intézkedő rendőröket. Ezt követően a rendőrök határozott fellépésének eredményeként a panaszos megnyugodott. A panaszost nyomatékosan felhívták jogkövető magatartás tanúsítására, majd hátra helyzetben megbilincseltek és a szolgálati gépjárműbe ültették. Ezután a panaszos a gépkocsiban folytatta agresszív viselkedését, ordibált, fenyegetőzött.

Mind ezután a rendőrök a panaszost elhelyezték az E. Rendőrőrs II. számú előállító helyiségében, amelyről a szükséges okmányokat hiánytalanul ki is töltötték. A panaszos mindvégig ordibált és ismét megfenyegette a rendőröket. A rendőrök többször figyelmeztették a panaszost, hogy tartózkodjon az ilyen magatartás tanúsításától és attól, hogy őket bármilyen formában obszcén módon sértegetse.

Dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok a fenti napon 7 óra 40 perckor érkezett meg a rendőrőrsre, ahol már a bejárati ajtón belépve hallotta, hogy a panaszos magából kikelve kiabál, de ezzel dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok különösebben nem foglalkozott, mivel már megszokta ezt a panaszostól és családjától. Dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok belépett az ügyleti helyiségbe, ahol a két intézkedő kollégáját üdvözölte és egyben betekintett a két előállító helyiségbe. Ekkor látta, hogy a panaszos a II. számú előállítóban került elhelyezésre és egyben közölte a panaszossal, hogy ne kiabáljon, mert ez egy munkahely, és így nem lehet dolgozni, így a rendőr kollégák se tudják elkészíteni az iratokat az elővezetéséről, ha minden pillanatban ilyen hangosan üvöltözik. A panaszos erre azt felelte, hogy: „k***** f***** rendőrök, ő sárgalapos, így bármit megtehet, és feljeleníti majd az ügyészségen dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnokot, mert k***** és ki belezi őt és a kollégáit is.” Ezt követően dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok megkérte a panaszost, hogy ne kiabáljon. Ezután elindult az irodája felé, hogy megtartsa a napi eligazítást, beszámoltatást. Az eligazítás során végig azt hallotta, hogy a panaszos artikulátlanul üvölt és az előállító helyiség falát ütve zajt csap. Az eligazítás végén dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok, amikor elkezdte aláírni a napi keletkezett iratokat, eligazító lapokat egyre hangosabban hallotta a kiabálást. Ezért elindult az előállító helyiség felé, hogy megkérdezze a rendőr kollégákat, hogy mikor végeznek az írásos tevékenységükkel és mikor tudnak indulni a panaszossal Sz. városba. Amikor dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok belépett az előállító helyiségbe, a panaszos ismét elkezde üvölni az őrsparancsnoknak, hogy: „k***** f***** r*****, l*****, hogy te vagy a parancsnok, kicsinállak, kibebelezlek és kibebelezem az összes rendőrt, mert mind k*****-ök vagytok és szemetek, ártatlanul hoztatok már be megint, a rákban úgymint megd*****-ök, k*****-ök, kivágom a beleteket.”

A jelentés szerint ezt követően dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok megfordult, és megkérdezte a panasztól, hogy mire jó ez, hogy így beszél és üvölt velük, továbbá tájékoztatta, hogy ezzel nem ér el semmit, mert így is elő kell vezetniük. Erre a panaszos ismét obszcén szavakkal illette a rendőröket, és feljelentéssel fenyegetőzött. Az őrsparancsnok azon kérdésére, hogy miért fenyegeti őket, továbbá mit szólna hozzá a panaszos, ha a rendőrök illetnék ilyen jelzőkkel, a panaszos azt felelte: „most ráb*****, mert életveszélyesen megfenyegetettél, és ezért feljelenítelek és panasszal fogok élni mindenért, a sárgalapom miatt úgymint igazat adnak nekem mindenhol, meg különben is én nem rúgtam rá a rendőrökre az ajtót. A rendőrök csak b*szogatnak.” Ezt követően a panaszos közölte azt is, hogy a másik előállító helyiségben ott van K. Gy., aki szintén „ki fog belezni”, ha nem tanúskodja azt, amit a panaszos akar, és egyben, ha kell a „cigányok kicsinálják, kiüldözik a városból, ha vele szemben pofázik bármit is”. Ezután az őrsparancsnok felvilágosította a panaszost arról, hogy a sárga lapja és az elővezetés nincs összefüggésben egymással, illetőleg amiatt, hogy ő megrongálta a saját lakása bejárati ajtaját, nem tesznek ellen feljelentést, mivel azzal nem valósított meg szabálysértést, sem bűncselekményt. A panaszos erre üvöltve közölte, hogy legalább egy cigire vigyék, különben azt fogja mondani, hogy a rendőrök megverték. Az őrsparancsnok figyelmeztette a panaszost, hogy jogában áll ilyen tényeket állítani, illetőleg feljelentést is tenni, azonban ebben az esetben hamisan fogja vádolni a rendőröket bűncselekmény elkövetésével. A panaszost nem érdekelte az őrsparancsnok figyelmeztetése, mivel úgy véli, hogy ő sárgalapos.

Mind ezután az őrsparancsnok arra kérte a rendőr kollégáját, ha elkészült a rendőri jelentés, akkor vigye az irodájába és ő majd kivizsgálja az elővezetés végrehajtását. A későbbiekben ez meg is történt, azonban a panaszos semmit sem volt hajlandó aláírni.

Dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok jelentése alapján, amikor a rendőrök indulni akartak a panaszossal a bíróságra, a panaszos közölte velük, hogy panasszal kíván élni az intézkedés ellen. A rendőrök ezen jogát biztosították. Ezt követően a panaszost 10 óra 25 perckor átadták a Székesfehérvári Járásbíróságon az elővezetést elrendelő bírónak, akinek a panaszos elmondta a sérelmeit. A bíró a panaszos azon válaszára, mely szerint őt senki sem bántotta, tájékoztatta a panaszost, hogy így nincs mit vizsgálnia az eseten.

Dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok jelentése végén az eset előzményeként megjegyezte, hogy a panaszossal szemben az elmúlt 15 hónapban 20 esetben rendeltek el elővezetést, melyek során minden alkalommal az egész család agresszívan lépett fel az intézkedő rendőrökkel szemben. Volt olyan eset is, amikor 6 fő rendőrrel és 1 fő kutyás rendőrrel hajtották végre az elővezetést annak érdekében, elkerüljék az esetleges hivatalos személy elleni erőszak elkövetését. Továbbá a panaszos édesanyja szinte heti rendszerességgel megjelenik a rendőrőrsön, és minden alkalommal artikulálatlan hangon üvölt a folyosón és szidalmazza a rendőröket, minden olyan cselekmény, intézkedés miatt, ami őt és családját érinti.

3) B. G. r. törm.. 2015. április 14-én készítette el jelentését a kifogásolt rendőri intézkedésről, mely alapján a következők állapíthatók meg.

A jelentésből kiderül, hogy B. G. r. törm. szolgálata teljesítése során 2015. április 14-én 7 óra 10 perckor megjelent E. településen, I. k. u. 50 számnál, mert a Járásbíróság határozata alapján a panaszos elővezetését rendelte el. A fenti helyszínen többszöri kopogtatásra, valamint gépjárművük hangjelzését használva sem nyitott ajtót a panaszos. A kerítés kapuja nem volt bezárva, így a rendőrök bementek az udvarra, mivel már több esetben előfordult, hogy az elővezetni kívánt személy rejtékhelyeken, szekrénybe bújva találták meg. Jelen esetben a rendőrök megálltak a lakás ajtaja előtt, kopogtak, bemutatkoztak, illetőleg közölték az intézkedés tárgyát. Eközben hallották, hogy a panaszos édesanyja R. M. bezárta az ajtót, és kiabálva kérdezte a rendőröktől, hogy miért vannak már megint ott, továbbá közölte, hogy hagyják el az ingatlan területét. Erre a rendőrök ismételten elmondták, hogy a panaszossal szemben elővezetést rendeltek el a Járásbíróságra szabálysértési ügyben. Ezt követően a lakásból több személy hangos kiabálását hallották a rendőrök, amint azt ordibálták a zárt ajtón keresztül, hogy: „Takarodjatok innen, rohadt rendőrök! Már megint itt vagytok!“. Ezután a rendőrök ismételten elmondták az intézkedésük tényét és jogalapját, melyre válaszként a panaszos torkaszakadtából üvöltve, rúgással vagy ütéssel kiszakította az ajtót. Miután az ajtó kiszakadt, a rendőröknek lehetőségük nyílt arra, hogy személyesen is közöljék a panaszossal, hogy vele szemben elővezetést rendeltek el, és ezért elő fogják állítani az E. Rendőrőrsre további intézkedés megtétele céljából. Ennek hatására a panaszos felbőszülten, torkaszakadtából kiabálva közeledett a rendőrök felé, és megfenyegette őket, hogy ha nem hagyják el az ingatlant, akkor meg fogja késelni őket. Végül a rendőrök határozott fellépésének köszönhetően sikerült a panaszost megnyugtatni, majd ezt követően a rendőrök felszólították, hogy fáradjon velük az E. Rendőrőrsre elővezetés céljából. A panaszos a felszólításnak eleget téve beszállt a szolgálati gépjárműbe, mely során többször becsmérlő szavakat használva szidalmazta a rendőröket, valamint a rendőrség intézményét. A szakszerű előállítás, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezése után is tovább folytatta agresszív magatartását. A hangoskodásra tekintettel megjelent dr. A. G. r. alezredes őrsparancsnok, aki a panaszost szóban figyelmeztette, hogy fejezze be ezt a viselkedést, Erre válaszként a panaszos kifejtette, hogy az előállítást végző rendőrök ellen panasszal kíván élni, mivel ők rasszisták és elfogultak vele szemben. A jelentésből kiderül, hogy a panaszos

mentális elmezavarra hivatkozott, ezért a rendőrök közölték vele, hogy ez esetben mentőt hívnak, azonban ezt a panaszos teljes mértékben elutasította.

B. G. r. törm. jelentésének végén megjegyezte, hogy a panaszos Székesfehérvárra történő elővezetése során is tovább folytatta agresszív viselkedését, illetőleg közölte a rendőrökkel, hogy feljelenti őket, továbbá hozzátette, hogy „a pénz megold mindent, és addig nem nyugszik, amíg ki nem rúgatja az intézkedő rendőröket a rendőrségről”.

4) A panaszos elővezetéséről szóló jelentés szerint a panaszossal szembeni intézkedést 2015. június 10-én 7 óra 10 perckor kezdték meg a rendőrök, amely során az Rtv. 29. § (1) bekezdés szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint ruházat átvizsgálást hajtottak végre. Az intézkedés során az Rtv. 48. § c) pont szerint, szökés megakadályozása, illetőleg d) pont alapján, támadás megakadályozása érdekében bilincs kényszerítő eszközt is alkalmaztak a panaszossal szemben, a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pont szerint a kezek előre, illetőleg hátra bilincselésével. A bilincset 7 óra 10 perctől 7 óra 30 percig alkalmazták. A rendőri intézkedés során sérülés és/vagy anyagi kár nem keletkezett. Az elővezetést 3 rendőr hajtotta végre. B. G. r. törm. 2015. április 14-én 7 óra 35 perctől 8 óra 30 percig a panaszost az előállító helyiségben helyezte el, mert a Járásbíróságra történő elővezetése csak előállítással volt fogantatható.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szinte majdnem szó szerint megegyezik az előző alpontban ismertetett történeti tényállással, így a Testület eltekint ennek ismétlésétől.

5) A rendőrség mellékelte az előállítással kapcsolatos panaszosi nyilatkozatokat.

A panaszos kijelentette, hogy az elővezetési határozat egy példányát, annak ismertetését követően átvette, illetőleg a jogorvoslati jogairól szóló tájékoztatást megkapta.

A panaszos a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal kíván élni.

A fogvatartott élelemmel történő ellátásáról kiállított nyilatkozata szerint, panaszos kijelentette, hogy élelmezést nem kér.

Továbbá a panaszos betegségben nem szenved, sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban részesült.

A panaszos hozzátartozója, illetőleg képviselőjének kiértesítését nem kérte.

6) Az előállítás időtartamáról készült igazolás szerint a panaszos előállítása 2015. április 14-én 7 óra 10 perctől 10 óra 30 percig tartott, amelynek során sérülése és panasza nem keletkezett. Az igazolás tartalmazza a panaszos azon nyilatkozatát is, mely szerint a panaszos a személyi szabadság korlátozásának időtartama alatt panasszal élt. A panasz a következőket foglalja magában: az intézkedés során az előállító helyiségben a rendőrök trágár szavakat használtak, és életveszélyesen megfenyegették a panaszost.

7) A rendőrség mellékelte az elővezetés és a kényszerítő eszköz alkalmazása tárgyában készült parancsnoki kivizsgálásról szóló, 2015. április 14-én kelt határozatot, melyből az alábbiak állapíthatók meg.

D. K. r. szds. megállapítása szerint, az elővezetés az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat alapján szakszerű volt. Az Rtv. 48. § c) pont szerinti, szökés megakadályozása, továbbá ezen törvényhely b) pont szerinti támadás megakadályozása érdekében történő bilincs alkalmazása jogszerű és szakszerű volt. D. K. r. szds. megállapította azt is, hogy az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott arányosság követelménye teljesült.

8) A rendőrség mellékelte a Székesfehérvári Járásbíróság 2015. február 16-án kelt, elővezetés elrendeléséről szóló határozatát.

A határozatban foglaltak szerint, a bíróság panaszos ellen indított szabálysértési ügyben elrendeli, hogy a panaszost 2015. április 14-én 8 óra 30 percre vezessék elő a Járásbíróságra, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs tv.) 72. § alapján. A határozat indokolása szerint, a bíróság a rendőri intézkedést azért rendelte el, mert a 2015. január 20. napjára kitűzött tárgyalásra az eljárás alá vont személy elővezetése nem történt meg, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont személy a megadott címen nem tartózkodott.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., valamint a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos sérelmezte, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedést, illetőleg bilincs kényszerítő eszköz alkalmazását.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)
- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület mielőtt érdemi vizsgálatát megkezdte az elővezetés elrendelésével kapcsolatosan a Testületnek meg kellett állapítania saját hatáskörét.

Jelen esetben a Járásbíróságra, folyamatban lévő a panaszos ellen indított szabálysértési ügy keretében, a panaszos elővezetését rendelte el, a Szabs. tv. 72. § alapján, mivel a 2015. január 20. napjára kitűzött tárgyalásra az eljárás alá vont személy (panaszos) elővezetése nem történt meg, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont személy a megadott címen nem tartózkodott.

Az Rtv. 34. §-a rendelkezik az elővezetésről, amely szerint a rendőr az elővezetést elrendelő határozatban megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri, vagy oda útba indítja. Ha az elővezetés másként nem teljesíthető, az elővezetett személyt a Rendőrségen a szükséges ideig – legfeljebb 12 óra időtartamra – vissza lehet tartani. A visszatartás időtartamának számítására az előállításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az elővezetés elrendelésének törvényességéért az elrendelő a felelős. A szakasz (3) bekezdése rögzíti, hogy az elővezetés elrendelésének törvényességéért az elrendelő a felelős, vagyis jelen esetben a Járásbíróság.

Tekintettel arra, hogy az elővezetést szabálysértési ügyben rendelték el, ezért mindenféleképpen meg kellett vizsgálnia a Testületnek a Szabs. tv. releváns rendelkezéseit. A Szabs. tv. 72. §-a rendelkezik az elővezetésről:

72. § (1) A szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezése alapján azt az eljárás alá vont személyt vagy tanút, aki a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság előtt a szabályszerű idézésre nem jelenik meg és távolmaradását előzetesen, alapos okkal nem menti ki, a rendőrség útján - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal előtt folyamatban lévő eljárásban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve útján - elő lehet vezetni. Az elővezetés - az elrendelő hatóság rendelkezése alapján - útba-indítással is foganatosítható.

(2) A szabálysértési hatóság elővezetését rendeli el annak az eljárás alá vont, illetve helyszíni bírsággal sújtott személynek, aki a szabályszerűen kézbesített felhívás ellenére a nem teljesített közérdekű munka, a meg nem fizetett pénzbírság, illetve helyszíni bírság helyébe lépő szabálysértési elzárás végrehajtására a kijelölt büntetés-végrehajtási intézetben a megadott határnapon nem jelenik meg.

(3) Az elővezetést határozattal kell elrendelni. A (2) bekezdés szerinti esetben a határozatnak azt is tartalmaznia kell, hogy az eljárás alá vont személy mentesül az elővezetés foganatosítása, illetve a szabálysértési elzárás végrehajtása alól, ha az eljárás alá vont személy vagy más személy a pénzbírságot az elővezetés megkezdésekor vagy annak foganatosítása alatt hiánytalanul megfizeti és ezt igazolja.

(4) A szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés esetén az elrendelés és az elővezetés között negyvennyolc órának el kell telnie.

(5) A szabálysértési hatóságnak az elővezetés elrendeléséről az ügyészt haladéktalanul értesíteni kell. Az ügyész az elővezetést elrendelő határozatba, a szabálysértési eljárás irataiba elektronikus úton tekint be. Ha az ügyész az elővezetéssel nem ért egyet, az elővezetés napját megelőző napig határozattal az elővezetési határozatot hatályon kívül helyezi.

(6) Az idézett személy távolmaradásának igazolása esetén a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság hatályon kívül helyezi az elővezetést elrendelő határozatát.

(7) Az elővezetés költségének megfizetésére az elővezetést elrendelő határozatban megjelölt személyt kell kötelezni. Eredménytelen elővezetés esetén az elővezetést elrendelő hatóság a

kötelezettet kérelmére, különös méltánylást érdemlő okból mentesítheti az elővezetés költségének megfizetése alól, ebben az esetben az elővezetés költségét az állam viseli.

Tekintettel arra, hogy az elővezetést bíróság szabálysértési ügyben, a Szabs. tv. releváns rendelkezései alapján rendelte el, így a Testület nem vizsgálhatta meg az elővezetés elrendelésének megalapozottságát, tekintettel arra, hogy a Testület hatásköre nem terjed ki a szabálysértési eljárás keretében végzett cselekményekre. Azonban, tekintettel arra, hogy az elővezetés végrehajtásával a bíróság a rendőrséget bízta meg, így a Testület megvizsgálhatta, hogy a rendőrségre irányadó szabályok alapján, hogyan hajtották végre a panaszos elővezetését.

A fentieknek megfelelően a Testület nem vizsgálhatta meg az elővezetés elrendelésének megalapozottságát, mivel erről nem az intézkedő rendőrök, hanem az azt elrendelő szerv döntött szabálysértési eljárás keretében, amely eljárás felülvizsgálatára a Testületnek nincs hatásköre.

IV.

A Testület azonban megvizsgálhatta az elővezetés végrehajtását, az annak során alkalmazott személyi szabadságot korlátozó előállítást, a panaszos bilincselését, valamint a rendőrök szolgálati fellépését a panaszos által kifogásolt hangnem kapcsán.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz fűződő jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület érdemben először az elővezetés végrehajtását vizsgálta meg.

A rendőrség tájékoztatása szerint a Járásbíróság kereste meg őket 2015. február 16-án kelt elővezető parancsában azért, hogy a panaszost vezessék elő 2015. április 14-én 8 óra 30 percre a Járásbíróság földszint 28. ajtó alatti helyiségbe. Az elővezetés foganatosítását indokolta, hogy a panaszos elővezetése a 2015. január 20. napjára kitűzött tárgyalásra nem történt meg, tekintettel arra, hogy a panaszos nem tartózkodott a megadott címen. A panaszost 2015. április 14-én kereste fel a rendőrség. A panaszos lakcímén a fentebbi napon megjelent az elővezetést végrehajtó három rendőr. A rendőrök megálltak a lakásajtó előtt, bemutatkoztak, továbbá közölték intézkedésük tárgyát. A fenti helyszínen a rendőrök többszöri kopogtatására, illetőleg a szolgálati gépjármű hangjelzésre sem nyitottak ajtót. A panaszos családja agresszívan lépett fel panaszos házánál megjelenő rendőrökkel szemben. A panaszos édesanyja bezárta a lakásajtót, ezután a rendőrség azon felszólítására, hogy nyissa ki, mivel a panaszos elővezetését rendelte el a Járásbíróság, a panaszos kiabálást követően kirúgta az ajtót, és fenyegetően közölte a rendőrökkel, hogy őt nem fogják elővezetni. Ezt követően a rendőrök határozott fellépésének köszönhetően sikerült meggyőzni a panaszost az elővezetés szükségességéről, majd igazoltatták. Ezután felszólították, hogy fáradjon velük az E. Rendőrsre elővezetés céljából. Az elővezetés megkezdésének időpontja 7 óra 10 perc. A szolgálati gépjárműbe történő beszállítása során a panaszos bár önként ment a rendőrökkel, egyre agresszívvá vált, többször becsmérő szavakat használva szidalmazta őket. A szállítás közben is végig indulatosan viselkedett. Mind ezután előállították az E. Rendőrsre további intézkedés megtétele céljából. Az elővezetés során bilincs használatára került sor, melynek időtartama 2015. április 14-én 7 óra 10 perctől 7 óra 30 percig tartott. Az előállító helyiségben

a panaszos folytatta agresszív viselkedését, folyamatosan ordibált, trágár szavakkal illette a rendőröket. A rendőrörsön kitöltötték a szükséges dokumentációkat, beültették a szolgálati gépjárműbe és elszállították az elővezetési parancsban megadott címre, ahol 10 óra 25 perckor az elővezetést elrendelő bírónak átadták a panaszost.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőrség segítséget nyújt – jogszabályban meghatározott esetben – az állami és helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Az Rtv. 34. § (1) bekezdése alapján a rendőr az elővezetést elrendelő határozatban vagy végzésben megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri vagy útba indítja. A (2) bekezdés szerint ha az elővezetés másként nem teljesíthető, az elővezetett személyt a rendőrségen a szükséges ideig – legfeljebb 12 óra időtartamra – vissza lehet tartani. A visszatartás időtartamának számítására az előállításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A Szolgálati Szabályzat 26. pontja alatt tárgyalja az elővezetés kérdéseit. A 33. §. (1) bekezdése szerint elővezetést jogszabályban erre felhatalmazott hatóságok határozata vagy végzése alapján lehet foganatosítani. A 34. § (1) bekezdése szerint a rendőr az elővezetési határozatot vagy végzést előzetes igazoltatás után ismerteti az elővezetendő személlyel, utána kézbesíti.

Tekintettel arra, hogy a rendőrséget más hatóság, hivatalos formában kereste meg atekintetben, hogy segédkezzen a panaszos elővezetésének foganatosításában, így a rendőrséget intézkedési kötelezettség terhelte a megkeresésben foglaltak végrehajtására. Jelen esetben a rendőrség, határidőre, a megkeresésben (parancsban) megadott helyre vezette elő (kísérte) a panaszost, aki részére az elővezetési parancsot is az Rtv. rendelkezéseinek megfelelően kézbesítették és átadták, így tudatában volt annak, hogy miért cselekszik intézkedik vele szemben a rendőrség és korlátozza személyi szabadságához való alapvető jogát. Így megfelelő tájékoztatást követően hajtották végre a panaszos elővezetését. Figyelemmel arra, hogy a rendőrséget intézkedési kötelezettség terhelte, így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga az elővezetés végrehajtása kapcsán.

A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos elővezetését a rendőrség megfelelő jogalap birtokában foganatosította, ezért az a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát az nem sértette.

2) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg, hiszen az elővezetés végrehajtása során a panaszost személyi szabadságában a rendőrség korlátozta.

A rendőrség által megküldött dokumentumok szerint miután a panaszosnak átadták az elővezetést elrendelő parancs egy példányát, a panaszost előállították az E. Rendőrörsön. A panaszos 2015. április 14-én 7 óra 35 perctől 8 óra 30 percig volt az E. Rendőrörsön előállítva, mivel elővezetése csak előzetes előállítással volt foganatosítható. Majd átkísérték a

Székesfehérvári Járásbíróságra, ahol 10 óra 25 perckor adták át az elővezetésben megjelölt helyen, az elővezetést elrendelő bírónak. Így a panaszos személyi szabadságában 10 óra 25 percig volt korlátozva, a vele szembeni elővezetés megkezdése, azaz 7 óra 10 perctől kezdve. A rendőrség a panaszost személyi szabadságában összesen 3 óra 15 percen keresztül korlátozta. A személyi szabadság korlátozásának jogalapjaként a rendőrség az Rtv. 34. § (1) – (2) bekezdéseit és a Szolgálati Szabályzat 33. § (1) – (2) bekezdéseit jelölte meg.

Az Rtv. 34. § (1) bekezdése szerint a rendőr az elővezetést elrendelő határozatban vagy végzésben megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri vagy útba indítja. A (2) bekezdés szerint, ha az elővezetés másként nem teljesíthető, az elővezetett személyt a rendőrségen a szükséges ideig – legfeljebb 12 óra időtartamra – vissza lehet tartani. A visszatartás időtartamának számítására az előállításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A Szolgálati Szabályzat 33. § (1) bekezdése szerint (1) Elővezetést jogszabályban erre felhatalmazott hatóságok határozata vagy végzése alapján lehet foganatosítani. A (2) bekezdés alapján, ha az elővezetés elrendelésére jogosult hatóság az intézkedés alá vont személy útba indulásának ellenőrzését rendelte el, a rendőr az elővezetés végrehajtása érdekében csak az útba indulást ellenőrzi.

A Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumokból közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy milyen érdemi cselekményeket hajtott végre a rendőrség a panaszossal szemben, miközben korlátozta a panaszost személyi szabadságában. Miután a rendőrök felszólították a panaszost, hogy fáradjon velük az E. Rendőrőrsre elővezetés céljából, illetőleg a panaszosnak átadták az elővezetést elrendelő parancs egy példányát, beültették a szolgálati gépjárműbe és elszállították az E. Rendőrőrsre. A kapitányságon kitöltötték a szükséges dokumentációkat, és ezt követően szállították el a panaszost a bíróságra.

A Testület véleménye szerint az az időtartam, amelyben a panaszos személyi szabadságát korlátozták két részre bontható: az utazással eltöltött időre és a rendőrkapitányságon való tartózkodás idejére. A 3 óra 15 percből a panaszos 55 percet töltött a kapitányságon, míg a többi időben úton volt, a szolgálati gépjármű utasaként. A Testület véleménye szerint a kapitányságon eltöltött időtartam kapcsán nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való alapvető joga, hiszen a szükséges dokumentációk kitöltését követően, tájékoztatták és átvizsgálták a ruházatát és csomagját. Az utazással eltöltött időtartam kapcsán a Testület a GoogleMaps program segítségével ellenőrizte az utazás időtartamára vonatkozó rendőrségi állítás valóság alapját, így a forgalomtól függően a panaszos lakcíme és az E. Rendőrőrs közötti út 2 km hosszú, mely a program szerint 4 - 5 perc alatt teljesíthető, míg a bíróság és a kapitányság 40,7 km távolságra helyezkedik el egymástól, így az út 44 perc alatt teljesíthető. Testület álláspontja szerint az utazás összesen kb. 50 perc és 1 óra közötti időt vehetett igénybe. A rendőri tájékoztatás alapján, a rendőrök 10 óra 25 perckor adták át az elővezetést elrendelő bírónak a panaszost, tehát a Testület úgy véli, hogy a bíróság épületébe kb. 10 óra 14 perckor érkezhettek meg. Így Testület azt a tényállást alakította ki, figyelembe véve azt, hogy a fentebb említett program szerint a rendőrőrstől a bíróság épületéig vezető út kb. 44 perc alatt teljesíthető, a panaszos kb. 7 óra 35 perctől 9 óra 30 percig tartózkodhatott az Enyingi Rendőrőrs épületében, tehát az előállítás 1 óra 55 percet vehetett igénybe.

Tekintettel arra, hogy a rendőrség a panaszos személyi szabadságát az elővezetés végrehajtása érdekében összesen 3 óra 15 percen keresztül korlátozta, amely időtartamban érdemi cselekményeket kb. 1 óra 55 perc időtartamban hajtott végre, így a Testület álláspontja szerint a fennmaradó holt idő tekintetében sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető

joga, hiszen a panaszos személyi szabadságának korlátozásának időtartama nem állt arányban az elérni kívánt céllal, nevezetesen az elővezetéssel. A rendőrség indokolatlanul, aránytalanul és szükségszerűtlenül hosszú ideig korlátozta a panaszost személyi szabadságában, érdemi cselekmények végrehajtása nélkül, hiszen vele szemben a szükséges dokumentációk kitöltése mellett elővezetést (kísérést) kellett végrehajtani. Így a Testület álláspontja az előállítás időtartamát illetően az, hogy az jelen esetben nem volt arányos, mivel 1 óra 55 perc indokolatlanul hosszú volt, még az adminisztratív tevékenységeket, illetőleg a panaszos agresszív magatartását figyelembe véve is, ezért a Testület csak arra az álláspontra helyezkedhetett, hogy sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

A Testület a panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelmét állapította meg az elővezetés során, annak érdekében foganasított előállítás időtartama kapcsán.

3) A Testület megvizsgálta a panaszos bilincselését.

a) A bilincs jogalapjának vizsgálata során a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A rendőrség tájékoztatása alapján, a bilincs alkalmazásának jogalapja az Rtv. 48. § b) pont támadás megakadályozása, illetőleg ezen törvényhely c) pontja szerinti szökés megakadályozása érdekében került sor. A rendőrség által megküldött dokumentumok szinte mindegyike tartalmazza azt, hogy a panaszos az intézkedés során mindvégig agresszív és indulatos volt, illetőleg az intézkedést kezdetekor ellenállást tanúsított, a rendőrökre rúgta a lakásajtót. A panaszos lakcímén a rendőrök kiérkezésekor több személy tartózkodott, akik a panaszossal együtt agresszívan, és erőszakosan fogadták a rendőröket, üvöltözve, testi erőszak megvalósításával, illetőleg egyéb szidalmazó, fenyegető kijelentéssel próbálták a rendőröket eltántorítani az elővezetés végrehajtásától. A panaszost hátra helyzetben bilincseltek meg, ezt követően pedig a szolgálati gépjárműbe ültették. A panaszossal szemben 2015. április 14-én 7 óra 10 perctől 7 óra 30 percig alkalmaztak bilincset.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök által a helyszínen tapasztalt panaszosi magatartás, amely agresszív, erőszakos, fenyegetőző, sőt az intézkedéssel szemben ellenálló volt felvethette annak a gyanúját, hogy a panaszos akár rátámadhat a rendőrökre, vagy akár szökést is megkísérelhet. Ezt erősítette az is, hogy a panaszos családja is otthon tartózkodott, így a hangoskodó, szidalmazó családtagok – különösen az édesanya – esetleges buzdítása az ellenálló, agresszív magatartás kifejtésére tovább erősítette a gyanút arra, hogy a panaszos meg próbál rátámadni a rendőrökre, vagy akár meg próbál az intézkedés helyszínéről elszökni. Ennek reális, közvetlen veszélyét erősítette továbbá az a tény is, hogy az elmúlt 15 hónapban 20 alkalommal fogatosítottak intézkedést a panaszossal szemben, sőt a panaszos édesanyja a rendőrkapitányságra többször bejár és a rendőröket szidalmazva kiabál. A szökés veszélyének a tényét erősíti az, hogy a panaszos korábbi elővezetését megkísérelték végrehajtani, de nem tartózkodott a címen, így féltő volt, hogy akár elrejtőzik a rendőrök elől, vagy eltávozik a helyszínről. A rendőrök jelen körülményekre figyelemmel érzékelhették a támadás, vagy akár szökés közvetlen, potenciális veszélyét, így a Testület álláspontja szerint a panaszos bilincselésére az Rtv. 48. § b) és c) pontja kellő jogalapot szolgáltatott, így emiatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető joga.

A fentebb ismertetettek alapján a Testület megállapította, hogy a bilincs alkalmazásának jogalapja tekintetében a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült, hiszen annak foganatosítására a rendőrség kellő joggal rendelkezik.

b) A Testület ezt követően megvizsgálta a panaszos megbilincselésének a módját.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos kezét a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pont szerint a kezek hátra bilincselésével hajtották végre 7 óra 10 perctől 7 óra 30 percig. Ezen időtartamban a panaszost beültették a szolgálati személygépjárműbe, majd beszállították a rendőrőrs épületébe, ahol a bilincset – miután a panaszost elhelyezték az egyik előállító helyiségben – azonnal levették róla.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

Figyelemmel arra, hogy a rendőrök a legcélrányosabban választották meg a panaszos bilincselését – amely az előző alpontban kifejtettek szerint a Testület véleménye szerint jogszerű volt – és azt a panaszos összesen 20 percig viselte, addig a pillanatig, amíg beértek a rendőrőrs épületébe és azt róla azonnal levették, így a Testület álláspontja szerint a bilincselés módja megfelelt a jogszabályoknak, így nem sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga.

A fentebb kifejtettek fényében a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga a bilincselés módja kapcsán sem.

4) A panaszos kifogásolta a rendőrök vele szemben kifejtett félelemkeltő magatartását.

A panaszos állítása alapján, a rendőrök olyan magatartást tanúsítottak az intézkedés során, hogy félelmet keltett benne. Az egyik rendőr a szolgálati gépjárműben trágár szavakkal illette a panaszost, a rendőrőrsön pedig megfenyegették.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszos kifogásai nem fedik a valóságot. A rendőrségi jelentések alapján a panaszos volt az, aki ellenállt a rendőri intézkedésnek, fenyegetőzött, és trágár szavakkal illette a rendőröket, továbbá erőszakos, agresszív magatartást tanúsított, melyet jól szemléltet a panaszos által elismert azon tény, hogy a kirúgta a lakásajtót, és fizikailag is agresszív magatartást fejtett ki a rendőrökkel szemben. A panaszos tovább folytatta indulatos viselkedését az elővezetés, és előállítás során mind a szolgálati gépjárműben, mind a rendőrőrs előállító helyiségében.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon

rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület olyan fokú ellentmondást tapasztalt a rendőrség és a panaszos állításai között, amelyet a rendelkezésre álló korlátozott számú bizonyíték figyelembevételével nem tudott feloldani, így nem tudott egy olyan történeti tényállást rekonstruálni, amely alapján értékelhette volna a panaszosi kifogást és abban állást foglalhatott volna. Erre figyelemmel a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható a félelemkeltő, fenyegető rendőri fellépésre vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán.

V.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a rendőrség kellő jogalap birtokában foganatosította az elővezetést, így annak kapcsán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. Az elővezetés során alkalmazott előállítás során azonban a Testület a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogának súlyos sérelmét állapította meg. A panaszossal szemben alkalmazott bilincs vonatkozásában (jogalap, mód) azonban a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga. Végezetül a panaszos által kifogásolt rendőri fellépés kapcsán a Testület nem tudta feloldani a két fél tényeladása között feszülő

ellentmondást, így a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

VI.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2015. október 22.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET